

DET KUNNE NEMT VÆRE GÅET GALT

Et 10 års jubilæumsskrift om
DEN SOCIALE SKADESTUE

Aalborg 2005

nr.6

Den sociale Skadestue

Vor Frue Stræde 6, 9000 Aalborg

Den sociale Skadestue er et rådgivningssted, beregnet for alle. Der er åbent alle ugens dage fra kl. 20 aften til 9 næste morgen, året rundt.

Man kan henvende sig enten personligt eller telefonisk. Og der foretages ingen registrering af navn og cpr-nummer.

Den sociale Skadestue tilbyder afklarende samtaler og rådgivning - samt henvisning til andre hjælpeinstanser.

Der er ikke tale om længerevarende terapi- eller behandlingsforløb.

Personalet består af 5 fastansatte socialarbejdere og en gruppe frivillige, p.t. ca. 60. Der er altid 1 - 2 frivillige og 1 fastansat på arbejde.

Den sociale Skadestue er fuldt finansieret af Aalborg Kommune og organiseret som en selvejende institution. Bestyrelsen er sammensat af repræsentanter fra såvel den offentlige, private som den frivillige, sociale verden.

Tlf. 98 12 32 92

www.densocialeskadestue.dk

Indhold

Er det nu noget	5
Husets sjæl	6
Det kunne nemt være gået galt	8
Interview med leder i Socialforvaltningen: Det kunne bare mangle andet	10
Det sværeste er at bede om hjælpen	11
En smuk kvinde	12
Interview med politiassistent: Vi kan komme af med de ulykkelige og rådvilde	15
De ansattes tro og livsholdning	16
Interview med lederen af Psykiatrisk Skadestue: Undre os over hinanden	20
Spørgeskemaundersøgelsen: Hvad mener de frivillige	21
Frivilliges særlige bidrag til en social organisation	25
Interview med lederen af De frivilliges Hus: De kan noget særligt	26
Interview med lederen af Den sociale Skadestue: Vigtige principper og sund fornuft	28
En prædiken	30

Redaktør og skribent: konsulent Ove Sørensen.
Desuden har medarbejdere og bestyrelsesmedlemmer
- og en bruger medvirket.
Redigering afsluttet 1. sep. 2005

Foto's: Brian Rasmussen
Grafisk produktion: Dronninglund Bogtrykkeri AVS

Er det nu noget...

Selvfølgelig kan man med en vis ret spørge:

"Er 10 år noget at fejre...?"

Eller: "Er det en alder at regne...?"

Men vi i bestyrelsen har altså valgt at sige:
"Ja, så absolut!"

Og det er det ud fra, at Den sociale Skadestue er en organisation, som i sin konstruktion og sit virke er anderledes. Og i perioder ret sårbar. Arbejdet udføres om natten hele året rundt, stedet er åbent for alle - man ved aldrig hvad der sker - og indsatsen er i høj grad baseret på de frivilliges tilstedeværelse og indsats. Og på 5 fastansatte, som de kontinuerlige og skiftende omdrejningspunkter...

Vi forsøger med dette hæfte at beskrive såvel brugerne - indsatsen - som holdningerne bag. Og vi har også inviteret samarbejdspartnere til at ytre sig.

Vi håber, det bliver læseren til både fornøjelse og undren.

HENNING A. HANSEN
FORMAND FOR BESTYRELSEN

Husets sjæl

Nogle dage tidligere - inden jeg henvendte mig på Den sociale Skadestue og spurgte efter husets sjæl - da havde jeg konsulteret en præst, ude i byen. Jeg ville vide, hvad han forstod ved det med sjælen....Sådan generelt set.

Manden var ikke i tvivl. Ganske vist var han i starten overrasket og derfor lidt fاملende. Det er jo lidt svært at sætte ord på...

Men...ud over at det har noget med indretning og arkitektur - og stedets udstråling at gøre, så er det også noget, som rækker ud over det materielle.

Det har noget med et hus historie at gøre - og om hvem, der har betrådt stedet. Et nyt hus har sjældent sjæl. Men det med sjælen kan heller ikke skilles fra de mennesker, som helt aktuelt arbejder og færdes dér.

Nogle gange synes begrebet også at ligge på kanten af det religiøse...

Om han her henviste til biblen eller bestemte skriftsteder husker jeg ikke.

Men... min præst var slet ikke i tvivl.

Han sagde også, at sådan et hus - som med sin sjæl udstråler varme og rummelighed - det virker faktisk opbyggeligt. Man føler sig velkommen og langt nemmere accepteret. Man tør være der. Han kunne godt undre sig over, at institutioner og hospitaler ikke i højere grad lagde vægt på det med sjælen. Det ville være ganske hjælpsomt....

Upraktisk, men med sjæl og gode holdninger

Jeg ringede på. Huset er et velkendt 3 etagers gammelt pakhuis, med god beliggenhed - tæt på Vor Frue Kirke. Gult - med hvide vinduer og døre. Lidt afskallet, men smukt. Man lægger mærke til det.

Som medarbejderen senere siger: "Indvendigt er det ganske upraktisk - trappen op igennem de 3 etager tager masser af plads, så faktisk er det et smalt hus. Men alligevel virker det meget rummeligt."

Indretningen og møbleringen er just heller ikke præget af funktionel logik - eller en bestemt stilart. Nej, tværtimod! Men på den måde bliver det sværere at gøre noget forkert. Det er et tolerant hus.

Man kan færdes frit og hurtigt føle sig hjemme.

Og loftsbjælkerne er hyggelige.

Og stedet er ikke plaget af folk bag skriveborde. Eller af afstande parterne imellem.

Som medarbejderen siger: "Jeg kunne mærke det allerede til ansættelsessamtalen. Det var et sted med sjæl. Og holdningerne er også gode. Og i deres indhold imødekomende. Jeg var fuldstændig klar over, at her ville jeg ansættes. Selv når jeg skal på vagt en lørdag aften, så kan jeg mærke det, når jeg træder ind - der sker noget med mig. Jeg kan godt li' at være her. Jeg får også lyst til at passe på huset. Og kommer måske blomster i altankasserne."

Nu er det i sig selv jo ikke nok, at medarbejderen hygger sig - og sætter pris på husets sjæl og dets loftsbjælker, men medarbejderen fortæller også, at mange brugere giver udtryk for at føle sig meget trygge og velkomne. Og ligeværdigt behandlet. Helt i tråd med, hvad præsten sagde, dage forinden.

Hun erindrer også en helt konkret ordveksling, hvor brugeren efter endt samtale siger: "Det er altså sådan et dejligt hus, I har."

"Ja, vi har fået det gjort rigtig hyggeligt - og det er så dejligt med de fritliggende bjælker.."

"Nej, det er slet ikke det, jeg mener - jeg taler om husets ånd. Man kan mærke det så snart, man kommer herind."

Medarbejderen - hun er altså slet ikke i tvivl. Overbevist af egne oplevelser - og andres udsagn.

Det er et hus, hvori det er nemt at få kontakt. Det er et hus, der giver plads til at få luft og grædt ud. Og få fortalt. Man føler sig passet på. Og det er godt for folk i krise.

Den svære bevisførelse

Men nærmere kommer jeg det ikke - det med sjælen. Og dens betydning.

Ganske vist er der 8.400 henvisninger på internettet til artikler om husets sjæl.

Men sjælen kan jo ikke konkretiseres eller bevises - og henvisningerne på nettet, det fortæller kun, at der er mange mennesker, der anerkender begrebet og dets betydning. De fleste ganske vist ud fra en arkitektonisk vinkel. Men alligevel.

Og så synes jeg i øvrigt, at såvel præsten som socialarbejderen - og de citerede brugere, har sagt det så godt.

At vi i vore institutioner og hospitaler - ja, for så vidt også i boligbyggeriet - ikke i højere grad lægger vægt på det med sjælen, det kan så undre. Men måske er sjælen blevet udelukket eller kvalt af det rationelle og alt for forenklede økonomiske beregninger. Uden tanke for dens varme og hjælpsomme kraft.

Men i øvrigt er der enkelte af henvisningerne på nettet, der også taler om det at gendanne et hus sjæl.

Så der er da håb....

OVE SØRENSEN

Det kunne nemt være gået galt

“Den sociale Skadestue, det er Lars.”

Det var politiet, der ringede. De havde lige samlet en mand op. Han var voldsomt ked af det og havde brug for at tale med nogen...

10 minutter senere er de ved døren. Uden for står to hærdebrede betjente og en mand, der tydeligvis er beklemmt ved situationen.

“Det var os, der ringede før...”

“Velkommen - vil I have en kop kaffe eller the?”
Men betjentene siger hurtigt farvel - og manden går med mig op i vores samtalerum...

Han er en mand først i 50'erne og har forsøgt at tage livet af sig på en parkeringsplads.

Han havde ført en slange fra udstødningsrøret ind i bilen. Forbipasserende opdager tilfældigvis hans forehavende og kontakter straks politiet.

Og nu er han så her. Han er meget ulykkelig.

“Godt at de betjente kendte os...”

Det viser sig, at manden er ulykkelig over parforholdet. Det knager i fugerne, og han frygter, at det kun er et spørgsmål om tid, før han har mistet hende.

Han har allerede et forlist ægteskab fra tidligere - sporene skræmmer.

Der er fra dette tidligere ægteskab nu to store børn. Den yngste - en dreng på 16 ser han ikke mere...

Han græder og er meget forpint. Helt klart bange for, at historien skal gentage sig. Og bange for at han ikke egner sig til livet.

Et af de store problemer i nuværende parforhold synes at være hans kærestes to voksne børn. En pige på 18 og en dreng på 20 - de accepterer ham ikke som en del af familien. Han føler sig faktisk mobbet ud.

Hans jobsituation gør det ikke bedre. Det er næsten lige så slemt - det er i hvert fald meget angstfremkaldende.

Han arbejder som nattevagt - og er bange for konfrontationer og overfald. Man ved aldrig, hvem man møder... Men han tør heller ikke at fortælle det til nogen - er bange for, at hans kollegaer vil grine ad ham.

Han har i et stykke tid ikke kunnet sove om dagen og er fuldstændig udmattet.

Og kæresten tør han heller ikke at betro sig til - bange for at hun ikke kan forstå ham og for at hun ikke gider ham mere...

Det hele er bare blevet for meget.

Selv om jeg har nok at se til - manden er jo dybt ulykkelig - så når jeg lige at tænke: “Det er en historie som ligner en del andre. Med plagsom angst og store ar på sjælen uden mod til at få det sagt... Med stor risiko for yderligere isolation. Og så går det for alvor ned ad bakke....”

Men langsomt får jeg ham overbevist om, at kæresten skal vide, hvor han er.

Endelig ringer han hjem. - Hun reagerer med lettelse.

Så taler vi videre nogle timer. Dog ikke koncentreret hele tiden - af og til må jeg gå fra - og han får også blundet en times tid.

Men stadigvæk føler han sit liv mislykket - synes hele tiden, at han er på “tålt ophold”.

Aftalen bliver, at han skal komme igen om to dage, da jeg påny har vagt.

Og han lover at holde sig i live indtil da.

Samtidig bliver vi enige om, at han lige nu skal sygemeldes - og derfor skal omkring sin læge, på vej hjem.

Vi siger farvel.

Og jeg kan ikke sige mig fri for at være bekymret.

Ja, frygten gjaldt ikke så meget risikoen for selvmord, men mere: bare det nu ikke er for sent at redde parforholdet. Han har i den grad brug for hende. Men også for at hun har brug for ham....

Da han kommer til anden samtale, er han en helt anden mand.

Der står han 5 minutter før åbningstid. Velsoigneret og velklædt.

Jeg byder ham glad inden for: “Hvor ser du godt ud - jeg kunne næsten ikke kende dig.”

Det ser ud til, at han har fået noget håb. Og energi.

Han fortæller, at han efter vores samtale - og en

enkelt dag derhjemme - havde fået noget mod tilbage.

Kæresten havde også været vedholdende i at få at vide, hvad der var galt. Han havde fortalt om sit selvmordsforsøg og sit efterfølgende besøg hos os. Og hun lyttede!

“Det var simpelthen så godt for mig at snakke med dig sidst - jeg har ikke snakket med nogen i mange, mange år. Ikke fortalt nogen om mine bekymringer og mine forskellige former for angst. Nu er det næsten som om, jeg ikke kan holde op igen. Jeg taler og taler...”

Da jeg var ved lægen, mente han, at jeg havde en depression, så jeg fik noget medicin og en henvisning til en psykiater.”

Jo, der var virkelig sket meget.

Efter samtalen lavede vi to nye aftaler. Den første: bare ham og jeg. Til den næste skulle kæresten inviteres med.

Begge disse efterfølgende samtaler forløb godt. Undervejs erkender han, at han ikke mere tør arbejde som vagtmand - og søger derfor nyt arbejde og får det.

Han kontakter også sin søn fra det tidligere ægteskab. Sønnen bliver glad og vil nu meget gerne have forbindelse med sin far.

Han fortsætter med yderligere to samtaler hos mig. Den sidste efter at han er startet hos psykiateren, så jeg er sikker på, at der er sket en form for overlapning.

Jeg er ganske tilfreds med forløbet...

“Tænk sig, det startede med et selvmordsforsøg! Og nu er han på rette vej. Herligt!”

Men...et par måneder efter kommer han igen. Han vil gerne have samtaler med mig i stedet for med psykiateren!

Den er svær at stå for. Han er jo også en sød fyr...

Jeg tager mig selv i nakken og fortæller ham, at det ikke kan lade sig gøre, da vi jo er en skadestue - og ikke et behandlingssted.

Men... han er da altid velkommen, når det

brænder på - eller hvis han har brug for lidt støtte her og nu.

Efter denne samtale har vi set ham 3 - 4 gange i løbet af de tre år, der er gået siden.

I det store hele holder han kursen.

Han er blevet gift med sin kæreste, og de har det for det meste godt sammen.

Hendes store børn er nu flyttet hjemmefra. Selv om forholdet til dem var blevet bedre, er det alligevel en stor lettelse.

I forhold til sin egen søn, så er de kommet rigtig tæt på hinanden.

Her på det sidste har jeg af og til mødt ham ude i byen. En enkelt gang fulgtes han med en ung mand. Formentlig hans søn.

Vi hilser med glæde på hinanden... Og tænker vel begge på et vellykket forløb.

Men: Det kunne nemt være gået galt.

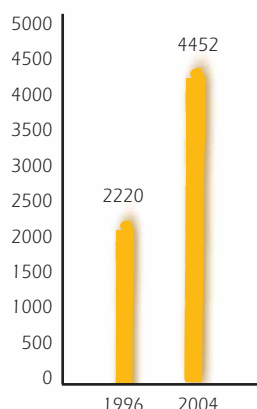
Det ved vi begge.

LARS MEYER

LEDER AF DEN SOCIALE SKADESTUE

Antal henvendelser

Henvendelsesantallet er steget støt fra åbningen og indtil år 2000, herefter er det stagneret omkring 4500 henvendelser årligt.

Det kunne bare mangle andet....

Hvad er dit kendskab til Den sociale Skadestue?

Efter vores interne omstrukturering i Socialforvaltning med en opsplitning imellem aktivering - og børne-/familieområdet, så er min føling med Den sociale Skadestue blevet langt mindre - nu falder det mig mere naturligt at tænke på Den psykiatriske Skadestue.

Vi bruger altså ikke Den sociale Skadestue så meget mere - vi hører heller ikke rigtig noget til dem. Det gælder også for mine kollegaer i de andre lokalområder. Tidligere havde vi et årligt fællesmøde sammen med dem, hvor der også var andre beslægtede projekter. Men det forsvandt i omlægningen. Det er egentlig ærgerligt...

Hvad er dine forventninger til Den sociale Skadestue?

Det er, at de dækker de huller, vi andre efterlader. Dels på grund af vore knappe ressourcer - økonomiske og tidsmæssigt - og dels fordi vi kun har dagåbent, afgrænset til 5 hverdage. Folk har det jo også skidt uden for vore åbningstider.

Og så forventer jeg, at de her og nu kan løse en del af folks problemer, men også at noget af det mere komplicerede bliver afhjulpet i nogle kortere rådgivningsforløb - og hvis ikke: at de

kan guide dem videre til andre hjælpemuligheder.

Bliver forventningerne opfyldt?

Ja, det tror jeg. I det store hele.

Men gad vide om vi opfylder deres forventninger. Vi kan jo godt være lidt svære at få kontakt med...

Hvad synes du der er godt ved Den sociale Skadestue?

Det er utrolig godt, at vi her i byen har et sted, der har åbent, når vi andre har lukket - og som også retter sig mod menigmand.

Det må have en forebyggende effekt, så at folk ikke kommer helt ud i tovene.

Det må også give de frivillige meget....Det er selvfølgelig ikke derfor man har stedet, men deres forståelse for og deres viden om mennesker i nød må klart blive øget.

En by af Aalborgs størrelse bør have sådan et sted. Det kunne bare mangle andet.

Hvad synes du, der er skidt?

Jeg ved det ikke rigtig.

Jo, det er lidt beskæmmende, at vi ikke tænker mere på dem. Eller ikke hører noget mere til dem.

Så kan jeg også forestille mig, at det må være svært for de frivillige at give de rigtige råd. Selvfølgelig når man langt ved at være der, spørge og lytte - og det orker de jo - men det må da knibe med kendskabet til hjælpemuligheder og med at være faglig godt rustet til større problemer.

Umiddelbart tænker jeg dog, at kombinationen af de frivillige og de ansatte er god. Men det er vel også vældig konfliktfyldt.....?

Du er jo inde på det - men et af mine spørgsmål er også: Tror du de frivillige påvirker fagligheden - og hvordan?

Jamen, det skal de da - påvirke fagligheden - det er vel bl.a. derfor, de er der.

Faglighed i sig selv er jo ikke nok. En kombination af medmenneskelighed og faglighed er vigtig. Selvfølgelig for brugerne, men også for selve organisationen og dens trivsel.

Hvad gør det ved de ansatte at være sammen med de frivillige?

Jeg kan forestille mig, at de bliver udfordret på deres faglighed og holdt levende.

Men de er også på arbejde - både over for brugerne og i forhold til de frivillige.

Med midt i det hele at forklare og sætte ind i, og stå til regnskab rent fagligt: "hvorfor gjorde du sådan".

De ansatte skal også finde den rette balance i ansvarstildelingen i forhold til de frivillige. De kan jo ikke stå alene med en selvmordstruet person...Tænk sig, hvis han tager sit liv.

Her til sidst: Hvad kunne du ønske dig anderledes i forhold til Den sociale Skadestue?

De skal gøre mere opmærksom på sig selv - både for at vi kan bruge dem noget mere og for at de ikke skal blive glemt i bevillings-systemet. Men ellers har jeg ikke noget.

O. S.

Det sværeste er at bede om hjælpen

Den aften, jeg ringede herind første gang, var jeg virkelig langt nede. Så langt, at de sendte en taxa ud efter mig. Det er en undtagelse, at de gør det. Jeg følte mig skidegodt modtaget, da jeg kom herind. Jeg var her i en to-tre timer, og ham, jeg snakkede med, syntes, at jeg skulle overnatte her. Men jeg har en hund derhjemme, så det sagde jeg nej tak til.

Det sværeste er at bede om hjælpen. Det, der skete for mig var, at min kone og jeg gik fra hinanden, og jeg snakkede ikke rigtig med nogen om det i fem måneder. Jeg troede, jeg kunne klare det selv, at det var et flip, at jeg havde det så dårligt. Men jeg kan ikke magte at gå med det alene.

Det her sted er ikke så klinikagtigt som hos de professionelle. Der er ikke en briks, du skal ligge på. Her er mere personligt og afslappet, mere frit. Du kan sidde i en sofa med en smøg og en kop kaffe, mens du snakker. Jeg har før gået hos en psykoterapeut, men der sad jeg med den der følelse af, at jeg var der, fordi der var noget galt med mig.

Jeg har familie og venner og et arbejde, der har støttet mig meget gennem alt det her. Men det er ikke det samme at snakke med venner og familie. Jeg kan godt føle mig som lidt af en belastning, når jeg gør det. Herinde er der en, der er der for at lytte til mig, og som kan se tingene udefra. Det kan vennerne og familien ikke, det kender de begge parter for godt til.

Jeg kommer stadig herinde jævnlige. Som regel er jeg mere glad og tilfreds, når jeg går herfra, fordi der er en, der har gidet at lytte. Jeg er mere optimistisk nu.

EN BRUGER

En smuk kvinde

Det er torsdag, klokken er 20.05.

De to frivillige og jeg har netop låst døren op, slået telefonsvareren fra, skænket os aftenens første kop kaffe og drøftet, hvad vi kan forvente i løbet af vagten....

Vi nåede lige at få aftalt, at Casper skal tage imod den første, der kommer til samtale, da entréklokken ringer.

Casper går ud i gangen, men der kommer ikke nogen op ad trappen...Underligt.

Jeg går ud til Casper og sammen går vi ned til hoveddøren - med en blanding af nervøsitet og nysgerrighed. Hvad venter der os?

Er det en, der er gået forkert? En, der har fortrudt? En, der er fuld? Eller måske en handicappet, der ikke ved egen hjælp kan komme op ad trappen?

At det skulle være en smuk kvinde, der står neden for trappen, var slet ikke i vore hoveder. "Hvad mon hun vil...?"

Hun kigger lidt forvirret på os, og spørger, om det er her, man kan snakke med nogen. Vi præsenterer os, og jeg beder Casper og kvinden gå op i det øverste samtalerum, så vil jeg komme med noget kaffe.

Inden de er nået halvejs op ad trappen begynder kvinden at græde, en voldsom og hjertegribende gråd. Jeg får spørgende signaleret til Casper, om han er ok med situation, og får aftalt, at han endelig skal komme, hvis der er det mindste.

Men mon ikke han klarer det. Han er ganske vist en af vores unge frivillige, men har nogen livserfaring, bl.a. fra sin sergenttid ved militæret - og er nu begyndt på psykologistudiet.

Det er en travl aften, men jeg får trods alt snakket med Casper en del gange.

Hendes livshistorie

Kvinden har fortalt, at hun er 38 år. Hun har ingen uddannelse, men har tidligere stået i forskellige butikker. Det har dog altid været en sporadisk kontakt, hun har haft til arbejdsmarkedet, men hun har alligevel klaret sig. I de seneste år har det været svært at få job - og hun er

lige så stille gledet ud af arbejdsmarkedet og dagpengesystemet.

For 3 måneder siden gik det helt galt.

Hun blev skilt og har siden da isoleret sig i lejligheden. Har heller ikke åbnet post eller betalt regninger.

Siden ophør af dagpenge har hun levet af kontanthjælp, men nu har hun ikke fået udfyldt det 3 måneders opfølgningsskema, man skal sende ind, for at få udbetalt kontanthjælp. Og har derfor heller ikke fået betalt husleje.

For en uge siden fik hun et brev fra fogeden om, at hun den følgende onsdag vil blive sat ud af lejligheden.

Aftenen forinden har hun kontaktet Krisecentret for at snakke med nogen. Det var det eneste sted, hun kunne komme i tanke om, at ringe til. De havde henvist til os, men i sin udmattelse orkede hun ikke mere kontakt den aften.

Men i dag har hun på grund af sin desperate situation samlet sig sammen - og klokken 20.05 står hun så foran Den Sociale Skadestue.

Casper snakker med kvinden i lidt over 3 timer. De snakker om det svære i skilsmissem, forladthedsfølelsen, den manglende overskuelighed i forhold til det økonomiske og om manglende lyst til at leve. I løbet af samtalen kommer det frem, at kvinden er blevet seksuelt misbrugt som barn, og at hun har indtil flere selvmordsforsøg bag sig. Men hun skærer også i sig selv, det bærer hendes arme tydeligt præg af.

Billedet af den smukke, selvsikre kvinde, vi havde taget imod, falmer mere og mere. Det bliver pludselig tydeligt, hvordan hun er kommet i denne for hende uløselige situation. Hendes facade og det umiddelbare indtryk, man får af hende, symboliserer i stedet kontrol. En kontrol hun har brug for, for at være i tilværelsen.

Men hendes kontrol er væk nu. Hun har ingen penge - og fogeden kommer på onsdag. Hun har ingen sted at flytte hen - og ingen til at hjælpe...

Ydmygelsen, fiaskoen og tabet er total.

Hvad er der af muligheder...

Heldigvis - fortæller hun Casper - har hun for længe siden besluttet sig til, at selvmord ikke er en løsning. I stedet har hun valgt at isolere sig fra virkeligheden - og lade verden passere forbi i det tempo, den nu ville. Men for en uge siden, da brevet fra fogeden dumpede ind af brevsprækken, indhentede realiteterne hende igen. Selvmordstanker dukkede op på ny...

Og her er hun så. Hos os. Casper fortæller hende, at han synes, hun er modig at komme herind. De snakker længe om de følelser, der er forbundet med skilsmissen, og det giver hende lidt ro....

Gråden er nu blevet helt anderledes, den er mere befriende - og ind imellem, fortæller Casper, kigger hun op, og en lille krusning på læben kan anes. Måske en svag antydning af et smil og nogen lettelse....

Casper vurderer, at de skal stoppe nu, hvilket hun bekræfter er rigtigt. Han tilbyder dog, at gå ned og hente mig, så vi om muligt kan forsøge at få lidt styr på hendes praktiske situation. Og skønner også, at jeg skal medinddrages...

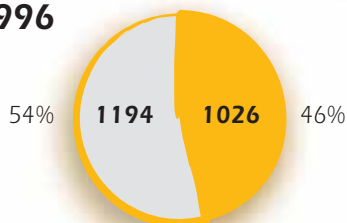
Kvinden er træt, og jeg spørger om det er ok, at jeg stiller nogle spørgsmål, så jeg kan få et overblik over hendes liv på det økonomiske og praktiske plan. Og om der er noget, jeg eventuelt kan gøre. Hun nikker gennem tårerne, der stadig løber - og det er tydeligt at se, at hun er træt.

Det er efterhånden blevet natten mellem torsdag og fredag, og hvis der skal være en chance for at gøre noget i forhold til fogedretten og flytningen skal det gøres om fredagen. Så ved fælles hjælp, får jeg de oplysninger, jeg har brug for. Vi får lavet en fuldmagt til mig, og jeg aftaler med hende, at jeg vil kontakte hendes socialrådgiver på forvaltningen dagen efter. Efter store knus bliver kvinden sendt hjem i en taxa til en velfortjent nattesøvn.

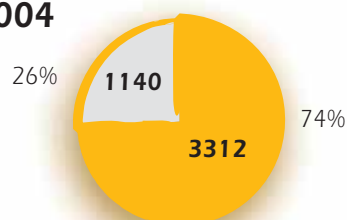
... fortsættes side 14

Personlige og telefoniske henvendelser

1996

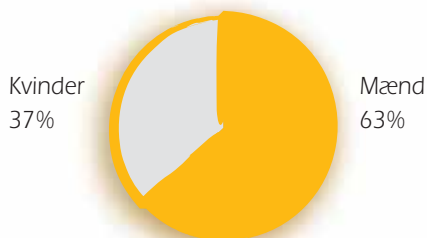
2004

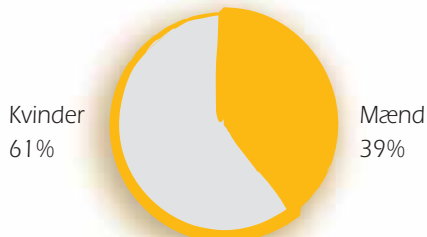
■ Telefonisk henvendelse
■ Personlig henvendelse

Kønsfordeling

1996

2004

At løfte i flok

Natten går sin gang, og da klokken slår 8 om morgenen på Vor Frue Kirke, så begynder projekt: "Hvordan stopper man en fogedsag".

Allerførst tager jeg kontakt til Den psykiatriske Skadestue for at få deres vurdering af sagen - og for at have en nødplan, hvis alt andet skulle gå galt.

Sygeplejersken jeg taler med giver en god sparring på problematikken, selv om hun siger, at kvinden ikke hører til deres målgruppe. Hun tilbyder også at kontakte Skalborglund med henblik på en akutplads, hvis alt andet skulle mislykkes for mig. Hun ringer senere tilbage og fortæller, at henvendelsen skal gå via egen læge. Umiddelbart efter får jeg fat i den kommunale socialrådgiver og spørger, om hun vil være behjælpelig med kontakt til lægen, hvis det skulle blive nødvendigt....

Hun lover, at lige meget hvad, så vil hun ringe til lægen og aftale en tid, hvor hun også selv vil deltage. Ikke bare for eventuelt at få løst boligproblemet, men for i det hele taget at få støttet kvinden.

Hun vil også undersøge om kommunen økonomisk kan hjælpe med flytningen - og måske udlåne penge til nyt indskud.

Jeg selv får fat i sekretæren i fogedretten. Jeg starter lidt ydmygt og vil i første omgang bare vide, hvordan sådan en fogedsag foregår. De er i princippet bare hyret af et advokatfirma, som boligforeningen har bestilt til opgaven. På et tidspunkt bliver jeg mere modig og sætter hende ind i sagen - og hun indvilger i at kontakte advokatfirmaet og tale godt for kvinden. Jeg tror egentlig ikke på det - og bliver derfor heller ikke overrasket over afslaget.

Hvad nu?

Jeg prøver lidt i øst og vest - og har kontakt både til Krisecentret og Forsorgshjemmet...

Men bliver ikke klogere.

Undervejs i forløbet har jeg holdt kvinden underrettet - og har også bedt hende overveje, hvor hun eventuelt kunne bo...

Det utrolige sker. Hun har i løbet af formiddagen

kontaktet en anden boligforening, som hun også er medlem af. De har tilfældigvis en fraflyttet lejlighed, som hun kan få... Men først om 2 uger!

Endnu en gang tager jeg chancen og forsøger noget, jeg ikke helt tror på.

Jeg ringer til boligforeningen og spørger om kvinden eventuelt bare kan overtage lejligheden og selv male den. Og det umulige sker. De siger ja. Sempelthen.

Og straks er jeg på ny i røret ved sekretæren i advokatfirmaet. Denne gang rigtig meget optændt og uden blusel. Jeg beder dem prøve at få udskudt eller aflyst fogedsagen, så flytningen kan ske i ro og orden - direkte til den nye bolig.

Og det forunderlige sker. Sekretæren ringer tilbage - det er i orden.

Så kl. 13 kan jeg endelig tage hjem efter en alt for lang vagt... - men med en rigtig god følelse.

Ikke alene er fogedsagen blevet trukket tilbage, men oven i købet er det også lykket at finde en ny og billigere lejlighed. Med indskuddet lånt hos kvindens mor. Og med tilsagn om, at kommunen betaler flytteomkostningerne.

Men også med en stor oplevelse af et vellykket og hjælpsomt samarbejde. Med en mere end samarbejdsvillig socialrådgiver ved kommunen, en tålmodig og hjælpsom sekretær ved fogedretten - og gode, forstående folk fra de 2 boligforeninger.

Herligt når så forskellige instanser svinger sammen - og får løftet i flok.

Det var blevet en rigtig god formiddag...

LINE THOFT
MEDARBEJDER

Vi kan komme af med de ulykkelige og rådvilde...

Hvad er dit kendskab til Den sociale Skadestue?

Jeg har været der 3 - 4 gange med folk, der havde akut brug for hjælp. Men har også tit ringet dertil. For at forhåndsorientere dem - og for at sikre mig, at de havde tid, så den henviste ikke skulle vente for længe.

Det kan jo være ensomme og ulykkelige mennesker, der ikke har familie og venner. Nogen har store psykiske problemer....

Det kan også være folk, der har forsøgt selvmord.

I weekenden kan de sociale problemer godt tage til, specielt ud på aftenen. Blandt andet omkring skilsmissebørn og samkvemsret.

Hvad er dine forventninger til Den sociale Skadestue?

At de har tid - og er lydhøre. Og at de kan være behjælpelige med de forskellige problemer. Om ikke andet så ved, at de akut kan tage sig af vedkommende og så ellers henvise til de rette instanser.

Hvad synes du, der er godt ved Den sociale Skadestue?

Det er godt, at man har et sted, som er åbent uden for de almindelige åbningstider - og at det er året rundt. Det er også godt, at man kan komme der uanset problemets art. De er på Den sociale Skadestue åbne og tilgængelige, stort set for alt og alle.

Som politifolk kommer vi af med de ulykkelige og rådvilde folk på en tilfredsstillende måde.

Tidligere prøvede vi at få tid til at snakke med dem, men det var jo umuligt at gøre godt nok.

Hvad synes du, der er mindre godt ved Den sociale Skadestue?

Ingen ting. Det skulle da lige være, at de ikke har åbent døgnnet rundt...

Er der alligevel noget, du kunne ønske dig anderledes?

Måske nogle penge at gøre godt med. Men på

lang sigt kan det desværre nok få negative konsekvenser. Blandt andet at man bliver nødt til at registrere dem, der kommer - og specielt dem, hvortil der bliver udbetalt penge. Og selvfølgelig vil det på et tidspunkt betyde tilsyn og kontrol fra det offentlige. Og gradvist vil stedet måske få et skær af offentlighed. På den måde vil muligheden for anonymitet forsvinde - og det duer ikke. En del mennesker vægrer sig over for at blive registreret. Og det er både dem, der allerede er kendt af det offentlige - og dem, der ikke er det.

Hvad mener du om det, at der er frivillige som medvirker til det sociale arbejde på Den sociale Skadestue?

De frivillige er helt klart et gode. De tænker ikke så meget på penge, som ansatte normalt vil gøre, og de er derfor i deres kontakt med medmennesker ikke styret af økonomien og det rationelle.

De bliver heller ikke direkte udsat for økonomiske indgreb eller spareplaner, så på den måde kan der ikke foretages styringer eller ske indskrænkninger.

Betyder de frivillige noget for omgangsformen, tror du?

Hvis alle var lønnede, så forsvinder der noget liv og sammenhold...Frivillige snakker jo sammen på kryds og tværs - lønnede ofte med egne kollegaer. Frivillige er heller ikke så regelstyrede, så de bidrager også indirekte til, at man kan komme med hvilket som helst problem. Frivillige vil altid synes, at det er i orden...

Har du ellers nogle bemærkninger?

Ikke andet end, at Den sociale Skadestue ligger et godt sted. I en rolig bydel, midt i centrum. Det er nemt at komme til og fra. Også uden at stå til offentlig beskuelse. Det er vigtigt.

Men ellers har jeg ikke noget.

De ansattes tro og livsholdning

På et tidspunkt i denne rapport's tilblivelse besluttede jeg mig for at interviewe hver enkelt fastansatte medarbejder. 5 i alt.

Jeg ville vide, hvem de var, og hvad der var deres motivation og drivkraft - og måske få forklaringen på, hvorfor de valgte at arbejde i sådan en atypisk organisation - og så oven i købet om natten. Uden fastansatte kollegaer til stede. Sammen med 2 frivillige.

Men det, der var vigtigst for mig, det var, at jeg ville vide, hvad der var deres tro og livsholdning. Ud fra, at "tro kan flytte bjerge". Enten det nu er andres svære livsskæbner - eller at det er at bringe vanskelige organisationsformer til at fungere. Hvad er det, der medvirker til, at Den sociale Skadestue ser ud som en rimelig helstøbt og velfungerende enhed, på trods af svære odds - og hvad er det, der gør, at brugerne fortsat i så stort et antal frekventerer Skadestuen. Selvfølgelig har den som andre institutioner sine svagheder og skavanker, men hvad er det der gør, at det alligevel lykkes? Ligger der blandt andet en forklaring i medarbejdernes tro og livsholdning?

Jeg ved godt ud fra min egen karriere inden for det sociale - og fra mine tidligere tilsvarende undersøgelser* - at tro i sig selv er ikke nok. Den kan være énsidig og fordømmende. Vi kender det også fra stærke indre missionske kredse. Eller troen kan gå i forskellige retninger og give interne spændinger og små religionskrige. Man kan f. eks. énøjet tro på systemer og regler - eller på samvær og terapier. Flere sociale institutioner er ad den vej kommet i store vanskeligheder med sig selv eller omverdenen - og har i lange perioder været ude af normal drift.

Men en fælles og favnende medmenneskelig tro kan flytte bjerge eller menneskeskæbner. For gennem det at tro på sine brugere og deres ønsker og evner - og på, at det nytter at gøre noget, så bidrager man til at give dem en følelse af, at selv om man er bruger eller klient - med nok så store problemer, så er man også

noget værd. Og det at bringes til at kunne tro på sig selv - og på livet på ny, kan hjælpe en ud af tristheden og magtesløsheden.

Men for at man som medmenneske og hjælper kan flytte bjerge eller menneskeskæbner, så skal man altså selv tro. Både på sig selv - på hinanden - og på livsværdier. Og på det man gør. Men man skal også være klar over, hvad man i hvert fald ikke tror på - og ikke vil være med til. I denne afklaring ligger der stor energi og selvrespekt.

At kunne gå med oprejst pande er godt.

Men lidt om undersøgelsesformen:

Jeg brugte ca. 1½ time i gennemsnit på hvert enkelt interview - og de 4 hovedspørgsmål var - med vægten lagt på nr. 1:

1. Hvad tror du på, her på jobbet og i livet i det hele taget?
2. Hvad tror du i hvert fald ikke på?
3. Hvordan har du det med din tro her på Den sociale Skadestue?
4. Hvor har du din tro fra?

Det var nogle meget spændende og nærværende samtaler. Selvfølgelig meget forskellig fra person til person, men også med en del fælles udsagn og holdninger.

En slags fælles tro.

Hvad tror du på?

Her siger de hver især noget om:

Kærlighed, næstekærlighed, venskaber, venlighed, og tillid - plus om det gode i mennesket. Svarene siger noget om dem selv - og deres holdninger til deres medmennesker. Om en fælles medmenneskelighed.

En siger: "Jeg tror meget på kærlighed og barmhjertighed som noget alt afgørende. Kærlighed til andre mennesker giver dem en ny chance her i livet." Men siger også: "I kærlighed er der ingen projekter på den andens vegne - der er ingen forventninger om, at den anden skal gøre noget bestemt."

En nævner lyst og glæde som noget meget vigtigt for menneskers liv.

- en drivkraft til gavn for andre!

En anden taler om vigtigheden af venlighed og medfølelse: "Venlighed er en mangelvare i det sociale arbejde... Medfølelse skal ikke forstås som at stryge med hårene - og at man bare altid forstår alt; det kan også være at sætte grænser. Måske lukke en blindgyde."

En taler om mod og ærlighed. Også mod til at gå med ind i mørket.

Flere nævner også undervejs i interviewene ikke bare respekt, men også varsomhed og nænsomhed som noget væsentligt.

Både når der sættes grænser og stilles forventninger. Og mod og ærlighed er ikke for enhver pris - det må afbalanceres med nænsomheden.

Nænsomhed er et ord, jeg sjældent har mødt på min vej i det sociale arbejde.

Beslægtet med nænsomheden er også udtalelsen: "Jeg tror på den stilfærdige udvikling. Enten det er i personer - eller organisationer..."

Flere af de ansatte siger, at de tror på det gode i mennesket - og på, at alle har udviklingsmuligheder.

En siger, at mennesket altid kan vælge det gode liv, selv om han for en periode er bragt ud i mørket, men at han skal have givet muligheder og hjælp dertil. Og selv om det går ned ad bakke, så kan man godt have smukke øjeblikke og i stunder godt samvær.

Gennemgående for alle ansatte er der enige udsagn om betydningen af at give gode rammer og trygge fællesskaber for hjælp til folk i nød.

For med spørgsmål og aktiv lytning at åbne nye muligheder. Skabe lys i mørket.

Der bliver sagt om fællesskabet: "Det er en gevinst at være flere om det. Enten det nu er at være plaget af et problem - godt jeg ikke er alene - eller det er at få skabt nye ting."

"Fællesskabet kan gøre noget den enkelte ikke kan. Løfte i flok"

“Der ligger megen viden og mange ressourcer i fællesskabet - der er gode ideer og udviklingsmuligheder”.

Og så er der også en mandlig ansat, som i den grad tror på intuitionen, som en vigtig vejleder i valget af den rigtige indsats.

To fortæller, at de er religiøse - og tror på Gud. Men tilsyneladende er det hver på deres måde.

Hvad tror du ikke på?

Her svarer de alle sammen uafhængigt af hinanden, at de absolut ikke tror på ensartethed. Det giver ikke plads til individet - og de særlige indsatser. Det giver kun institutioner og systemer muligheder for at forenkle og være rationelle. Være firkantede.

En siger: “Jeg tror ikke på en fælles anmasende enighed om vore brugere. Så får de ikke en chance.”

“Jeg tror ikke på, at nogen er håbløse - jeg tror til gengæld på, at det rette tidspunkt for hjælp er afgørende.”

En anden: “Jeg tror ikke på diktater - det inddrager ikke folk - og det giver slet ikke ejerskab. Det, der måske er velment, falder til jorden.”

Hvordan har du det med din tro her på Den sociale Skadestue?

Fire ud af fem svarer ubetinget “godt”. Den femte er i sit svar bekymret om hvad de andre synes: “Er jeg for meget med min tro...”

En siger: “Jeg kan have min etik og tro intakt her. Jeg får lov til at bruge mit menneskesyn”.

En anden siger: “Det er jo en af grundstenene i Den sociale Skadestue: du må tro på noget - du må tro på livet - du må have sjælen med. Og det er godt for brugerne”.

En indrømmer: “Tit har jeg det rigtig godt med min tro, men nogen gange, når jeg arbejder for meget, så bliver jeg hul og tom inden i. Så kan det knibe for mig at følge min egen tro...”

Men den femte siger: “Jeg kommer ikke i konflikt med nogen - og jeg praktiserer heller ikke missionsk virksomhed...”; men medarbejderen bekymrer sig tilsyneladende alligevel over, om det er for meget. “Jeg er jo religiøs - og nogle af samtalerne får eksistentiel karakter, men jeg missionerer altså ikke...”

Ud over denne markante forskel til de øvrige ansattes svar på dette ene spørgsmål, så er denne medarbejders svar på de øvrige spørgsmål stærkt beslægtet eller klart i familie med kollegaernes svar.

Derfor synes det at have karakter af unødigt bekymring - også fordi ingen andre har nævnt nogen form for problematikker i personalets samvær eller i de enkeltes holdninger.

Og en fælles drivkraft i den samlede gruppe er helt klart til stede.

Hvor har de så deres tro fra?

Her er svarene ret forskellige - dog har flere naturligt nok opvæksten som et sted, hvor troen er blevet grundlagt. Men også jobbet som et sted, hvor den bliver vedligeholdt eller styrket. Det sidste er i klar modstrid med gængs opfattelse af, at man tit i det sociale arbejde bliver desillusioneret eller udslukt.

En siger: “Fra opvækst og egne erfaringer - og nu fra arbejdet. Her er det jo en oase, som kan styrke troen og holdningerne”.

En anden: “Mit barndomshjem og min opvækst. Og fra det at rejse. Plus fra en meget forskelligartet vennekreds. Og så får jeg også troen styrket og vedligeholdt her på mit job”.

En tredje: “Fra kriser og lykkestunder - og klare øjeblikke. Sådan langs ad vejen. Og så her fra mit arbejde.”

En siger: “Jeg har altid været meget optaget af tro og af at finde en mening med livet. Jeg er et meget troende og søgende menneske. Og så har jeg med årene skaffet mig friheden til selv at fortolke og danne min egen tro”.

Som en anden siger om Den sociale Skadestue: “Her må vi have sjælen med... og udvikle vores egen trosopfattelse. Det er der god plads til...”

Konklusion

Hvis jeg kort og enkelt skal konkludere, så må jeg konstatere:

- at medarbejdernes tro indeholder mange fælles holdninger, som klart synes at trække i samme retning
- at Den sociale Skadestue som organisation finder sin nødvendige og samlende kraft i disse fælles livsholdninger
- at medarbejdernes tro udmønter sig i imødekommende holdninger og følelser som næstekærlighed og medmenneskelighed - og i en stor tiltro til den enkelte brugers ressourcer
- at medarbejderen i høj grad tror på fællesskabet og de gode rammers betydning, som et fundament for dem og deres brugere. Både for at kunne blive afklaret og kunne handle - og for at have mulighed for at opleve: "Jeg er ikke alene - vi er i samme båd."
- at medarbejderne får bekræftet og styrket deres tro igennem arbejdet.

Især det sidste er opmuntrende, fordi det strider imod den gængse opfattelse af, at man i socialt arbejde ofte bliver desillusioneret. Her bliver man styrket.

Med disse sammenfattende ord vil jeg slutte denne lille undersøgelse - og til medarbejderne sige: tak fordi I lod mig få del i jeres livsopfattelser. Ret så ubetinget.

Det har været berigende.

Måske er det også det, jeres brugere sætter pris på.

Og de frivillige.

Jeg tror det....

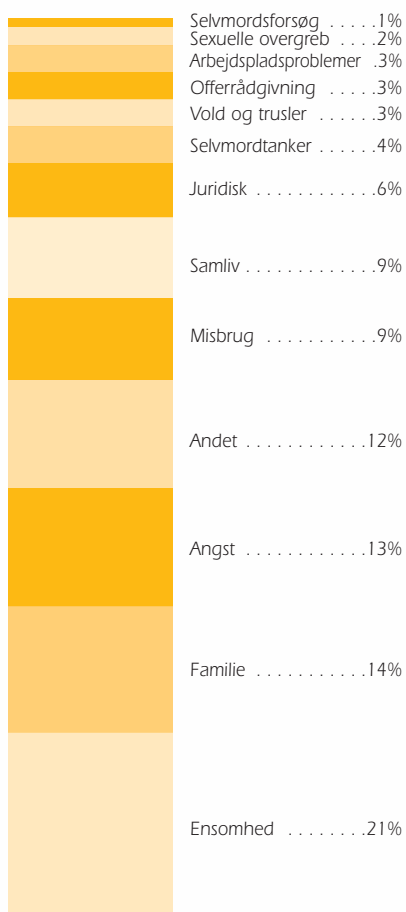
OVE SØRENSEN

* Litteratur: Ove Sørensen: "Alternativ energi i socialt arbejde" (Gyldendal 1984)

Årsager til henvendelse i 2004

Man kan henvende sig med flere problemstillinger, men af overskuelighedsgrunde har vi valgt af fremstille det procentuelt,

Vi registrerer også hvorvidt folk har en diagnose på psykisk sygdom, denne er dog ikke repræsentativ for vores indsats, da det sjældent er den psykiske lidelse, der er årsag til henvendelsen, og derfor ikke medtaget her.

INTERVIEW med konstituerede afd.sygeplejerske, Eva Søjberg, Den psykiatriske Skadestue, Aalborg:

Undre os over hinanden

Hvad er dit kendskab til Den sociale Skadestue?

Kendskabet til Den sociale Skadestue er ikke så langvarigt - jeg har jo kun været her et halvt år - men jeg har da alligevel haft noget samarbejde. Det har dels været i form af, at de har haft ringet for at få råd og vejledning - og dels i form af konkret hjælp til brugere, som har truet med selvmord.

Men der har selvfølgelig også været nogen med klare depressioner og psykoser.

Efterfølgende prøver vi så vidt muligt at få orienteret Den sociale Skadestue om, hvad vi gjort i forhold til den henviste bruger. Enten ved at de eller vi ringer.

Vi har da også brugt dem, hvis vore patienter har kriser i ægteskabet - det er de på Den sociale Skadestue rigtig gode til.

For øvrigt har vi - Lars fra Den sociale og jeg - aftalt et fællesmøde for de to personalegrupper, for at forbedre og udvikle vort samarbejde. Det bliver godt at få set hinanden og stedet. Men også at finde ud af, "hvad kan de som vi ikke kan". Og omvendt.

Forventningerne ellers...?

At vi åbent og frit kan undre os over for hinanden: "Hvorfor gjorde I det..."

Og at vi kan inspirere og udfordre hinanden fagligt. Og midt i det hele være tolerante.

Hvad er godt ved Den sociale Skadestue?

At de har tid - og evne til at være sammen med - og spørge ind og lytte.

Det er et stort gode, at man kan få én at tale med.

Det er også godt, at man efter endt samtale kan få lov at sunde sig og for en stund bare være der. Uden krav og forventninger. Det er til

stor lettelse - og rigtig trygt for mange. Også fordi der er så mange mennesker, der er så ensomme...

Jeg tror også, at de på Den sociale Skadestue tit forebygger forværringer.

Hvad er de så ikke så gode til?

Det ved jeg ikke... Tænker du på deres funktion...?

Du kan da ikke bare sige, at jeg skal tænke mig om... Dét har jeg ikke lyst til!

Jeg har jo kun været her et halvt år.

Jo - der er måske lige det med alkoholen - at de ikke i højere grad får kigget igennem den og set det egentlige problem. Eller får taget forbehold ved henvisningen til os.

De frivillige - hvad gør de ved fagligheden, på godt og ondt?

De giver deres overskud til brugerne!

Når man bliver frivillig, gør man det som oftest for at give noget.

Og de hjælper folk i deres ensomhed.

De er også med til med deres iver og engagement at skubbe på, så der sker noget.

De kan måske være med til at bryde vanetænkning.

De er også med til at give en mere nuanceret og medmenneskelig vinkel på fagligheden, så den ikke bliver alt for specialiseret.

Jo, jeg har stor respekt for folk, der er frivillige.

Har du andre bemærkninger?

Som sagt glæder jeg mig til at komme tættere på. Jeg er blevet meget mere opmærksom på dem siden mit møde med Lars.

Den sociale Skadestue er en vigtig samarbejdspartner.

O. S.

Hvad mener de frivillige?

Når jeg efter en travl arbejdsuge kører ind på Den sociale Skadestue fredag aften til en nattevagt, spørger jeg undertiden mig selv - og også min mand - hvorfor gør du det her i stedet for at gå i seng og sove sødt. Men når jeg så kører hjem igen om morgenen efter vagten, så ved jeg hvorfor.

(citat fra spørgeskema-undersøgelsen)

Ja, hvordan kan vi formidle, hvorfor de frivillige gør det, de gør - spurgte vi os selv i bestyrelsen. Og fik ideen til at spørge dem selv - i form af en spørgeskema-undersøgelse. Jeg fik til opgave at formulere spørgsmålene og bearbejde svarene. Besvarelserne skulle være anonyme.

Desværre fik vi kun 35 besvarelser ud af 60 mulige - det er 58%! - og denne besvarelsesprocent er for lav til at offentliggøre statistik og analyser om, hvad de frivillige mener. Der skal være mindst 70%, for at undersøgelsen kan tegne et sandfærdigt billede af, hvad de frivillige mener - og yderligere skal der kunne laves en bortfaldsanalyse, der kan godtgøre, at dem, der ikke har svaret, ikke repræsenterer en gruppe, der måske mener noget helt andet. Så jeg sagde til de andre, at den artikel, jeg oprindeligt skulle bidrage med - den blev altså ikke til noget!

Men jeg vil her tilføje, at jeg aldrig har været ud for noget lignende, når jeg skulle analysere spørgeskema-undersøgelser: Her sad jeg med 35 svar, der på 35 forskellige måder siger næsten nøjagtigt det samme! Og det er helt tydeligt, at man ikke har skrevet af efter hinanden. Jeg blev helt fascineret af at læse, hvordan vidt forskellige mennesker giver udtryk for de samme holdninger og oplevelser. Og så strøm-

mer der meget varme og engagement ud af de 35 besvarelser!

Det må alligevel med i rapporten, tænkte jeg - og her kommer så et resumé af, hvad lidt over halvdelen af de frivillige har svaret på følgende 7 spørgsmål:

1. Hvorfor meldte du dig som frivillig? Hvad laver du ellers?

Lyst til at hjælpe andre - er det gennemgående motiv i alle svar. Men det er forskelligt, hvordan denne lyst er opstået. Nogle har altid haft den - hos andre er den opstået lidt tilfældigt:

- *Kun det at få lov til at gøre noget godt for mine medmennesker giver indre ægte glæde og tilfredshed - det gør en ny bil f.eks. ikke (pædagogmedhjælper)*
- *Ønskede frivilligt arbejde - så skiltet på døren - kiggede ind! (efterlønsmodtager)*

Men nogle nævner, at der i deres lyst til at hjælpe også er et personligt motiv:

- *Det er spændende med et job herinde som supplement til min psykolog-uddannelse (studerende)*
- *Jeg ville gerne prøve mig selv af som menneske og lave noget meningsfyldt i min fritid (fuldmægtig ved Told og Skat)*

Andre nævner nogle overordnede principper som grundlag for at melde sig:

- *P.g.a. social indignation - de utilfredsstillende forhold for mange svage grupper (pensionist)*
- *Fordi det er et spændende hus med uforudsete opgaver (ernæringsterapeut)*

Tillægsspørgsmålet om, hvad de frivillige ellers laver, viser, at der er tale om en meget blandet gruppe mennesker både m.h.t. til alder og beskæftigelse.

2. Hvordan oplevede du ansættelsessamtalen?

For at blive optaget som frivillig i Den sociale

Skadestue skal man til en ansættelses-samtale. I bestyrelsen ved vi, at de fastansatte går grundigt til værks ved samtalen - og samtidig sørger for, at det så vidt muligt bliver en god oplevelse for ansøgeren, også hvis det ender med et afslag. Men hvad mener de frivillige?

- *Meget behagelig og særdeles professionel. Jeg gik derfra med en god følelse.*
- *God oplevelse - jeg blev opmærksom på nogle nye sider ved mig selv.*
- *Der var forventninger til, hvad jeg skulle yde - men også grænser for, hvor ofte jeg måtte tage vagter, hvilket jeg opfattede som omsorg, der vises overfor frivillige.*
- *Jeg var meget nervøs. Rasmus var meget flink, men en tydelig autoritet. Så da han godkendte mig til sidst, blev jeg både glad og lettet.*
- *Det var en god samtale, hvor vi gik i dybden med nogle ting samtidig med, at jeg fik et godt indblik i, hvordan tingene fungerer her i huset.*
- *Det var dejligt, at der var god tid - og gode spørgsmål.*
- *Meget kvalificeret. Der blev lagt vægt på, at der kan være "tunge" problemer, brugerne kommer med.*

Der var ikke en eneste negativ bemærkning i de 35 svar. Måske ikke så underligt, fordi de jo alle blev ansat. Og dog - jeg har da været til ansættelsessamtaler, hvor jeg fik stillingen, men alligevel godt kunne have sagt noget negativt om samtalen, hvis nogen havde spurgt mig...

3. Hvad får du ud af at arbejde i Den sociale Skadestue?

Det gennemgående tema i svarene er den tilfredsstillelse, det er at kunne hjælpe andre. Nogle beskriver denne tilfredsstillelse som en kropslig fornemmelse. Andre lægger vægt på, hvor meget de får igen ved at hjælpe andre. Her er et lille udpluk af svarene:

- *Den tilfredsstillelse at kunne gøre bare en lille forskel i en anden persons liv. I det mindste mens samtalen varer.*

- *Indsigt i mange sociale problemer. Jeg er altid glad, når jeg går hjem - får vel egentlig mere end jeg giver.*
- *Hjælpe andre. Kan se, hvor godt jeg selv har det.*
- *Så meget, at det er svært at beskrive. Jeg går altid derfra og føler mig meget i live og glad. Livet giver mening, fordi jeg for et øjeblik har været 100% i nuet sammen med et andet menneske - og vores snak har bragt os begge videre.*
- *Masser af øvelse i at tale med folk og lære at tackle problemer, som indimellem er grænseoverskridende. Her lærer man, hvor forskellige mennesker er.*
- *Jeg får en god følelse i kroppen af at hjælpe andre.*
- *Jeg får en masse erfaring. Det er et arbejde, der giver selvudvikling og kræver refleksion.*
- *Jeg får energi og en ubeskrivelig glæde inden i mig. Min sjæl får lov til at gøre det, som den er skabt til - og som alle mennesker har i sig - nemlig at bruge næstekærligheden.*

4. Hvad giver du brugerne?

Det er jo et svært spørgsmål. Vi ved nok, hvad vi gør - men ved vi, hvad vi giver, når vi forsøger at hjælpe andre? Hvad er vores gave til den anden? Her burde jeg egentlig gengive alle 35 svar. Nogle siger det kort - andre bruger mange ord - og nogle er i tvivl. Svarene er så forskellige, at det er umuligt at finde en fællesnævner. Måske er det udtryk for mangfoldighed - eller også afspejler det, at der i vores sprog er mange ord for det, man viser og giver hinanden i mellemmenneskelig kontakt. Her et lille udvalg af "gaverne":

- *Jeg lytter.*
- *Anerkendelse.*
- *Støtte og et venligt "spark bagi", når jeg vurderer, at det er det, der er brug for.*
- *1) Omsorg, 2) Et anderledes perspektiv på nogen ting, 3) Forståelse.*
- *1) Opmærksomhed, 2) Indlevelse, 3) Medfølelse.*
- *Et lyttende øre - et lille råd, hvis jeg føler det er muligt - en arm omkring dem, som græder.*
- *Tid og rum til at fortælle deres historie.*
- *Jeg har ikke prøvet så meget endnu, så jeg er ikke præcis klar over, hvad jeg bidrager med.*
- *Forhåbentlig en god oplevelse, så de har lyst til at bruge huset igen, når der er et behov.*
- *Forhåbentlig en følelse af at blive taget alvorligt - samt spørgsmål, der fører til refleksioner.*
- *Oplevelsen af, at det, de har at fortælle, er det vigtigste for mig lige nu.*
- *Ved det ikke, men forhåbentlig da en følelse af, at de ikke er helt alene i verden, og at der måske er muligheder for dem...*
- *Det burde man spørge dem om...Jeg tror, jeg giver plads til forskellighed og en følelse af, at intet er tabu.*

5. Hvad synes du om samarbejdet mellem ansatte og frivillige?

Alle 35 giver udtryk for, at det er godt - og flere skriver, at det er "rigtig dejligt". Som begrundelser anføres, at der er en tryk atmosfære - en god uhøjtidelig tone - ligeværd i arbejdet - respekt for den frivillige.

Flere fremhæver, at det er godt, at frivillige får lov til at blive brugt i den udstrækning, de selv ønsker - at man ikke skal tage beslutninger, man ikke har forudsætninger for at tage - og især, at der altid sker en professionel efterbehandling af samtaler med brugere.

- *Samarbejdet med de ansatte er supergodt, fordi man aldrig "får lov" til at gå hjem uden at tingene er gjort færdige.*
- *Vi er fælles om at brænde for arbejdet med brugerne. Samarbejdet er forbløffende ligeværdigt.*
- *Fejl er tilladt. Det er rart og betyder, at man kan være helt ærlig under supervisionen, som i øvrigt næsten altid er frugtbar.*

6. Hvad synes du er besværligt ved samarbejdet mellem ansatte og frivillige?

Her svarer 27: Ingenting! De resterende har skrevet:

- Hvis man har brug for råd og den faste er optaget...
- At lære dem at kende - der mangler en fototavle.
- Kommunikationen er ikke altid god.
- Jeg kan ikke altid tyde grænsen, hvornår den faste skal tage over i forhold til brugerne.
- Jeg vil gerne have mere supervision.
- Jeg synes, det er irriterende, når en telefon med en bruger skal overgives til ansatte, fordi der er juridiske spørgsmål - eller fordi de vil snakke med en bestemt person.
- Det er altid svært at komme i et hus, hvor man kun er en sjælden gang. Der vil jo altid være usagte holdninger og informationer, der ikke når frem til én, fordi man ikke kommer der hver dag.
- At vi har for lidt tid sammen. Vi mødes til fællesmødet og til kurser.

7. Er der noget, som du synes kunne eller burde være anderledes i Den sociale Skadestue?

Her svarer 26 "nej" - og flere anfører, at de er begejstret for konceptet i Skadestuen. De øvrige 9 svar indeholder 6 forslag til ændringer eller forbedringer:

- Tre ønsker mere socialt samvær og flere kurser for de frivillige.
- To mener, at der også burde være åbent i dagtimerne - evt. med andre aktiviteter end bare rådgivning.
- Bestyrelsens arbejde, mål og visioner kunne tydeliggøres mere i forhold til de frivillige
- Jeg kunne godt ønske mig mere håndfasthed i afholdelse af møde mellem kl. 19.30 - 20.00. Ind i mellem er der ikke tid til at afholde møde inden start på dagen.
- Evt. et headset til telefonen. Det var der tidligere. Man kan få helt ondt i armen af de lange telefonsamtaler.
- Det er ikke klart defineret, hvem vores målgruppe er. Det kan gøre huset lidt utrygt, når det er "tilladt" psykisk syge (psykotiske o.a.) at ringe og komme. Jeg synes, at de konsekvent

burde henvises til Nattjenesten eller andet. Jeg kan ikke finde ud af, hvor grænsen er - og hvem der er "for meget" psykisk syg til at være her. Det virker som om vi har individuelle grænser. Min holdning er, at der bør være de samme regler for alle psykisk syge, og at de skal henvises til andre steder. Hver gang! Det kan ikke forventes, at de frivillige kan håndtere misbrugsproblemer og psykisk sygdom - især når der er andre tilbud til dem.

Jeg vil slutte med at sige tak til de frivillige, der har udfyldt skemaet. Selv om undersøgelsen ikke kan siges at være repræsentativ, så kan den efter min mening godt bruges til noget.

Den viser nemlig, at der er meget at glædes ved - og tænke over - og så 6 synspunkter, som bør tages op til overvejelse i det videre arbejde.

CLAUS HARBECK
BESTYRELSESMEDLEM

Frivilliges særlige bidrag til en social organisation

Frivillige bidrager med noget særligt til vore sociale organisationer - og måtte det også være enhver offentlig institution forundt at rumme en gruppe frivillige og engagerede mennesker. De skaber liv, spørgsmål, mangfoldighed og forandring i en organisation - og mødet mellem det menneske, der henvender sig og den frivillige kan blive noget ganske særligt.

Evnen til undren

Evnen til at undres over den daglige praksis forsvinder i takt med, at man bliver en del af organisationens indre logik. "Sådan plejer vi at gøre..."

Derfor er praktikanter og nye medarbejdere guld værd - hvis man vel og mærket lytter til deres iagttagelser. Det samme gør sig gældende for frivillige medarbejdere i en organisation.

Stik imod, hvad organisationen almindeligvis giver udtryk for, så er det en ren gave, at frivillige har et vist udskiftningsflow. På den måde er organisationen altid sikret friske øjne, med evne til undren.

Denne undren - over organisationens rutiner, værdier og indiskutable antagelser - artikuleres dog kun i et sundt og rummeligt miljø.

Det kræver mod og tillid til organisationens øvrige medarbejdere, når en ny frivillig reflekterer og stiller spørgsmålstejn ved daglig praksis. Ofte er de faste medarbejdere optaget af det modsatte fokus - at organisationen skal give sparring og information til den nye frivillige medarbejder, således at hun kan agere i overensstemmelse med organisationen.

Måske burde vi oftere spørge den frivillige: "Hvad overraskede dig mest på din sidste vagt?"

"Hvad undrer du dig ellers over..."

Et stort internt videnslager

Den sociale Skadestue har omkring 60 frivillige. Disse 60 mennesker rummer tilsammen uendelig mange kompetencer - faglig viden, erfaringsbåret viden, menneskekundskab og specifikke kompetencer. Det er en værdifuld kapital

for organisationen, at den har så omfattende og vidtfavnende viden at trække på. Men det fordrer, at organisationen har indblik i den enkeltes særlige kompetencer - og at organisationen aktivt søger at inddrage disse.

En god samtalepartner

Jeg ved ikke, hvad man får, når man som ramt menneske møder op og tilbydes en samtale med en frivillig.

Der siges ofte, at det er noget ganske særligt i sig selv at tale med en frivillig, fordi pågældende gør det af en oprigtig interesse. Det er i sig selv et godt udgangspunkt, at den frivillige gerne vil lytte til det, jeg har på hjertet.

Mine forventninger til samtalen kan være mange. Måske vil jeg gerne møde en frivillig, som har personlige erfaringer med præcis det problem, som jeg står midt i. Det er en stærk følelse at møde et andet menneske, som ved, hvad det handler om - og som kan nikke genkendende til følelserne, angst og sorg. Det luner og kan give håb og nyt perspektiv på en vanskelig situation. Men dette møde er også sårbart og vanskeligt - fordi jeg giver mig ikke i hænderne på hvem som helst. Jeg vil helst have garanti for, at den frivillige er både klog, forsigtig og betænksom.

Jeg tror, at det menneske, der kontakter Den sociale Skadestue, vil møde en frivillig, der har glædet sig til sin vagt - og som er indstillet på at stille sig til rådighed for de mennesker, som kommer. Indstillet på at lytte og yde sit bedste. Jeg tror, at det menneske, der møder op, vil blive modtaget med en oprigtig interesse, og vil være 'hovedpersonen' i de næste timers samtale, hvor hun selv vil kunne bestemme, hvad samtalen skal dreje sig om.

Denne stillende sig til rådighed er faktisk ikke så lidt - og det rummer både kvalitet og respekt. Jeg tror, at værdien i den gode samtale ligger i at få lov at fortælle sin historie indgående og med alle nuancerne uden at blive afbrudt. Og blive støttet undervejs til at finde nye vinkler,

andre veje - og efter samtalen føle sig lettere til mode.

De faste og de frivillige

De frivillige modvirker metaltræthed i organisationen - fordi de kommer med engagement, lyst og nysgerrighed, og stiller krav til den kommende vagt.

Det faste personale på Den sociale Skadestue giver sparring og refleksioner tilbage til den frivillige på vagten. - Som reglen anses det for lærerigt og spændende for de frivillige.

Men jeg tænker også, at det er en hårfin balance at justere og intervenere på den frivilliges indsats og samtidig fastholde et ønske om forskellighed og mangfoldighed.

Hvis de frivillige bidrager med en særlig kvalitet i sig selv, hvor meget sparring og feedback skal der så gives - og hvor kommer den fra?

Den gives jo i en faglig og professionel kontekst. Kunsten er vel at understøtte den menneskelige gode kontakt og respekt med en faglig og professionel viden - uden at sætte dagsordnen og gøre den frivillige for professionel.

Denne balance og dette samspil mellem det uspolerede engagement - og den faglige professionalisme synes jeg i høj grad er til stede. Til glæde for brugerne.

Og for os, der følger det frivillige sociale arbejde.

SUSSI MAACK,
BESTYRELSESMEDLEM

INTERVIEW med lederen af De frivilliges Hus i Aalborg, Lone Nedergård:

De kan noget særligt

Hvad er dit kendskab til Den sociale Skadestue?

Jeg har kendt Den sociale Skadestue igennem flere år. Først via en af deres medarbejdere - en god bekendt - dernæst som leder af De frivilliges Hus, her de sidste 3 år.

Ganske vist er samarbejdet og dermed kendskabet noget begrænset... De er svære at få fat i - de arbejder jo om natten. Det gør nok, at vi lidt for hurtigt udelukker andre tidspunkter. Men der er da enkelte fælles arrangementer...

Men ved besøg hos dem bliver vi altid meget inspireret - de kan noget, der ligger ud over det almindelige. Både i forhold til de frivillige - og i forhold til det at drive en sådan organisation. Med skiftende vagter, 60 frivillige - og åbent hver nat året rundt. Den sociale Skadestue er som en humlebi, der ikke har fået at vide, at den ikke kan flyve, så den gør det bare!

Hvad er det, de kan med de frivillige?

De får tilsyneladende givet de frivillige en klar følelse af, at Den sociale Skadestue også er deres sted - og at de som frivillige er ligeværdige med de fastansatte. Selvfølgelig uden at de kan have samme faglige kunnen og kompetence - men at de så til gengæld har andre færdigheder og egne menneskelige værdier. Og at det bliver højt prioriteret. Og med de ansattes holdning i ryggen: "Vi tror på, at du kan klare det, men du står altså ikke alene", så får man altså masser af lyst og energi...

Og så er det tydeligt, at de fastansatte er oprigtigt glade og engageret i de frivillige. De er favnende - og evner både at have øjenkontakt og øje for. De har tilsyneladende en favnende ro og nærvær i deres arbejde.

En norsk pige, som jeg kender - og som er frivillig i Den sociale Skadestue, fortæller, at hun har et tilhørsforhold og en usædvanlig fællesskabsfølelse, som hun slet ikke kender til i sit bofællesskab.

Det at de frivillige i den grad også er livsnødvendige for organisationen, både mandskabsmæssigt og fagligt - de får gjort det medmenneskeligt og

almindeligt - giver jo også de frivillige en stor glæde og stolthed. Både ved sig selv og stedet. Som flere frivillige har sagt : "Jeg får så meget ud af det - jeg kan så godt lide at være der..." De har en personlig gevinst. Og det holder længere og bedre end, hvis man kun gør det for andres skyld.

Hvad mener du egentlig med det, at de frivillige gør stedet medmenneskeligt og almindeligt. Og hvad sker der så med fagligheden?

Stedet bliver på den måde ikke bare betjent af faguddannede specialister, som udvikler særlige rådgivningsmetoder og attituder. De frivillige er med til at holde fagligheden levende - og med deres tilstedeværelse fastholde, at stedet er beregnet for alle - og også for os såkaldte almindelige mennesker. Og med til at skabe den stemning af noget hjemligt, som er i huset.

De er også med til at vise, at forskellige evner og væremåder er brugbare - også i socialt arbejde. Umiddelbart kan man jo spørge, hvad pokker laver lagerarbejderen som frivillig på Den sociale Skadestue... Men måske er det netop hans ro - og evne til at organisere, som stedet har brug for. Nogen gange kan frivillige med mange spørgsmål og meninger måske være forstyrrende - jeg ved det ikke - men så kan man jo lave særlige tidspunkter eller fora for denne spørgelyst og meningsudveksling.

Hvad er dine forventninger til Den sociale Skadestue?

At de tager imod vore tilbud og arrangementer - og medvirker så vidt muligt... Men nok så meget: At de bliver ved med at være der. Vi har i en by af Aalborgs størrelse ikke råd til at undvære et sted som Den sociale Skadestue.

Det er jo menigmands mulighed for, uden for almindelige åbningstider og hverdage, at få løst sine problemer.

Det er jo et sted for dig - og din nabo. Uanset problemet. Stedet er ikke afgrænset til særlige grupper.

Og med det navn, så er det nemt at gå derned. Det at gå på skadestuen kender vi jo alle.

At du kan være anonym og ikke skal registreres med navns nævnelser - og at du kan blive hjulpet her og nu, det betyder utrolig meget for folk. Det forventer jeg, at Den sociale Skadestue vil holde fast i til evig tid.

Du har jo været inde på det, men hvad synes du ellers, der er godt ved stedet?

Man kan ikke med sit problem falde uden for. Der er derfor ingen tvivl om, at alle kan henvende sig. Og man kan henvende sig hver aften og nat hele året rundt.

Det er absolut stærkt!

Jeg er fuld af beundring for, at det kan lade sig gøre.

Hvad synes du er skidt ved stedet?

Det ved jeg ikke.

Jeg kan ikke umiddelbart nævne noget.

Hvad har du af ønsker til dem?

At vi kom til at bo i samme hus - sammen med andre frivillige organisationer - så at vi altid tilsammen kunne løse de behov, der opstår eller som helt konkret står der i form af et menneske....

Det kunne også give bedre udviklingsmuligheder - vi kunne blive inspireret og lære af hinanden.

Har du her ved vejs ende en afsluttende kommentar?

Det skulle være, at vore frivillige - "ansatte" eller kursister - altid bliver utrolig begejstrede og imponerede over Den sociale Skadestue.

Også over at det store netværk af frivillige kan fungere sammen og tilsyneladende trække i den rigtige retning.

De bliver imponeret over, at Humlebien kan flyve. Og oven i købet så flot!

O. S.

Vigtige principper og sund fornuft

Nu har vi skrevet og fortalt om Husets sjæl - de ansattes tro og drivkraft - og de frivilliges værdi for en social organisation... Der må da også være nogle vigtige principper...!? Det er vel ikke sjæl og tro det hele? Og så lidt frivillighed!

Selvfølgelig ikke! Der er flere afgørende principper.

For det første at vi som sted altid skal være frit tilgængelig for vore brugere. At vores dør eller telefon altid skal være åben - og at man bliver modtaget af et imødekommende menneske. Det betyder meget for en bruger, som igennem længere tid har været plaget og tyngt af problemer. - Ved at være et tilgængeligt og imødekommende sted så undgår vi i høj grad frustrationer hos brugerne... I stedet kan vi koncentrere os om det, som det handler om.

Noget andet utroligt vigtigt er, at brugerne selv får lov til at formulere deres egne problemer - og at vi ikke "kloger os" som eksperter, der ved bedre.

Kan det ikke være svært, hvis du synes, at forklaringen simpelthen er for langt ude. Eller får karakter af bortforklaring?

Jo, men hvis den er det, så siger jeg det; men først når brugeren har fået sin tid til at tale ud. Og det gør jeg så uden at kassere brugerens forklaring, men giver i stedet mulighed for at nuancere eller justere.

Et tredje princip er anonymiteten.

På Den sociale Skadestue har vi ingen journaler - og man behøver ikke at opgive navn og cpr.nr. Men selvfølgelig er der videregivelse af oplysninger os indbyrdes. Kun hvis der ønskes hjælp fra andre myndigheder kræves data og brugerens accept.

Det, at vi har frivillige, er også et princip. Det er jo ikke bare af ressourcemæssig nød, men det

er så absolut begrundet i en filosofi. De frivillige forebygger med deres spørgsmål og iver, at vi havner i stereotype vaner og stagnation - og de holder organisationen og os fastansatte levende.

Det giver også en stor forankring i lokalområdet, at vi har 60 frivillige med hver deres baggrund og relation. Med deres store solidaritet, både til brugerne og Den sociale Skadestue.

Lars, er det ikke at drive rovdrift på gode, velmenende mennesker. De får jo ingen løn?

Jamen, de får så meget andet!

De får lov til at hjælpe et menneske i nød.

De får lov til at indgå i et stort arbejdsfællesskab.

De får anerkendelse og glæde.

De får lov til at bruge deres sunde fornuft, og hvor kan man ellers få lov til det henne. Alt skal jo i dag systematiseres i kasser og systemer.

Jo, de får faktisk en hel del.

Og så kommer de på et årligt seminar med en spændende foredragsholder.

Men kan de frivillige ikke komme til at lave noget forfærdeligt bras?

Nok ikke oftere end vi uddannede gør. Selvfølgelig har de ikke vores socialfaglige færdigheder. Men de frivillige er altså ressourcestærke - og de har livserfaring.

Ansættelsessamtalen er meget grundig. De skal kende til livet - og også de mørke sider, men have overskud til både at være lydhør og nærværende. Være fri af egne kriser og for svære problemstillinger. Og stå på deres egne fødder, med deres sunde fornuft. - Sund fornuft har os mennesker imellem mange forskellige ansigter, men som oftest også fælles træk.

Men af og til kommer vi da i den situation, at vi skal sige til folk, at vi desværre bliver nødt til at afbryde samarbejdet.

Hvor har Den sociale Skadestue svage sider?

Nogle gange opdager vi for sent, at et menneske, der i det skjulte lider af psykisk sygdom, ikke tåler mødet med flere forskellige skiftende personer - og heller ikke den nære kontakt. Det kan forværre deres psykiske tilstand.

En svag side er også, at brugerne ikke hver gang kan tale med den samme person, men i stedet må fortælle sin historie på ny.

Naturligvis sker der en form for overdragelse os imellem; men alligevel... Så er der selvfølgelig dem, som har brug for at fortælle deres historie gang på gang. Det kan jo i sig selv være helbredende og lindrende.

Noget andet rigtig svært er informationen os imellem - de fastansatte med skiftende arbejdstider og så de 60 frivillige. Det stiller særlige krav - både til informationsevne og i høj grad også til tålmodighed og overbærenhed.

Er der noget, der plager dig? Ligger der gamle belastninger og gnaver?

Nej, det synes jeg ikke.

Jeg hører til den lidt ubekymrede type, som optimistisk og naivt kaster sig ud i livet. Enten det er her på Den sociale Skadestue - eller det er privat. Jeg har lige været på 2 ugers biltur til Sydfrankrig med 7 unger bag i bilen - en gammel Peugeot. Folk kunne ikke forstå jeg turde. Men vi havde en rigtig god tur.

Lars, hvad tænker du, når du læser det nu næsten færdige manuskript til rapporten?

Jeg synes det er nogle spændende ting, der er slået an. Jeg er f.eks. meget begejstret for det efterfølgende afsnit - Grethes prædiken. Over at der bliver taget fat i nogle samfundsmæssige problemstillinger.

Men jeg spekulerer også meget over Lene Sjøbloms udtalelse om vores usynlighed - og vores uønskede fravær i et årligt fælles forum.

Det har fjernet muligheden for den direkte dialog Socialforvaltningen og os imellem, både omkring det positive og det mere besværlige og negative.

Jo, så skal vi da også passe på, vi ikke bliver for pæne. - Dels bliver vi så endnu mere usynlige. Og dels får vi ikke råbt vagt i gevær eller påpeget nye, hyppige problemstillinger hos byens befolkning. Men i vores iver for at skaffe brugerne hjælp, så kan vi nemt gå over gevind med vores pænhed.

Men det er en svær balancekunst: både at være pæn - og kritisk.

Her ville et fælles forum med principielle drøftelser og konkrete eksempler være rigtig godt.

Hvad synes du egentlig om at være leder?

Det kan jeg godt lide - det må jeg indrømme... Både at have indflydelse - og være med, hvor det sker. Det er alle tiders arbejdssted...

Men jeg arvede jo også gode holdninger og principper efter Anne Høyby, da jeg i 98 tog over som leder.

Lars, her til sidst - hvad tænker du ellers?

At det er fantastisk, at vi bliver 10 år.

Det kan selvfølgelig have noget at gøre med, at vi laver vort arbejde ordentligt; men det har sikkert også noget at gøre med vores bestyrelse. Med dens store ansvarlighed og engagement - og dens brede sammensætning, med både frivillige og offentlige organisationer. Her i blandt kommunale repræsentanter. Det giver omverdenen og de bevilligende myndigheder en vis tryghed.

Jo, det er en god bestyrelse.

Tænk sig at være så glad for sådan en størrelse. Jeg - der elsker frihed og selvstændighed...

O. S.

En prædiken

Hvad er det dog, jeg har rodet mig ud i? Jeg har sagt ja til at skrive "en prædiken" i anledning af Den Sociale Skadestues fødselsdag - om tendenser i tiden - og om hvorfor vi har brug for Den sociale Skadestue.

Nu er jeg hverken politiker eller samfundsforsker, men præst. Og lad mig slå fast med det samme: Set fra mit sted er Danmark et godt lille land. Aalborg er en både charmerende og rå by, og de fleste danskere er flinke og ordentlige folk, der godt kan tænke på andre end sig selv. Men jeg ser også nogle problemer. Jeg ser, og jeg møder mennesker, som lider - ikke så meget på grund af en materiel fattigdom, men snarere på grund af en slags åndelig fattigdom. Som præst ved Vor Frue kirke og på Aalborg sygehus hører jeg mange livsfortællinger, som handler om ensomhed...

Over alt er der ensomme mennesker.

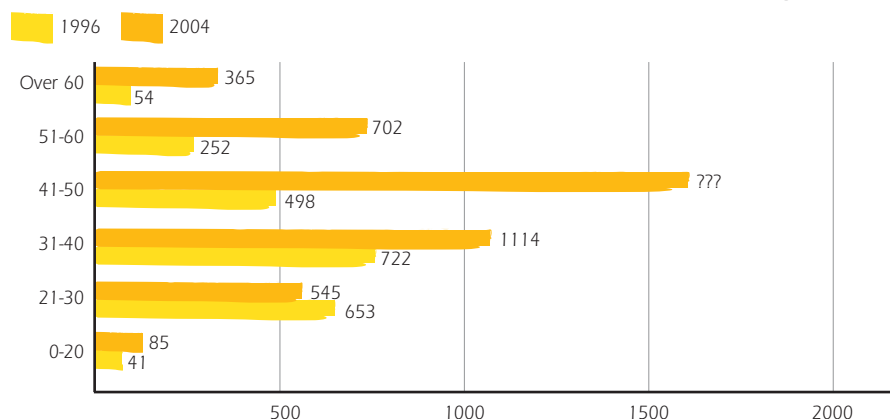
Enhver medalje har en bagside, siger vi. Den medalje, jeg her tænker på, er individets frihed, mobilitet og uafhængighed. Den individualistiske tankegang, som i høj grad præger vores tid og den vestlige verden, med fokus på det enkelte menneske, og på hvad han/hun kan drive det til, synes at have en mindre pæn bagside. Den handler om nederlag, isolation, depression og livslede.

De fleste mennesker kan som regel klare en succes alene - og klare når livet er i udvikling og fremgang. Men når livet gør ondt, når vi ikke længere er under udvikling, men snarere føler os under afvikling, hvad gør vi så? Hvor går vi hen med vores uro, vores fiasko, vores spørgsmål og vores længsel efter en anden måde at leve på?

Min erfaring er, at det kan være vanskeligt - selv i den bedste familie, i alle samfundslag og på de fleste arbejdspladser - at rumme og støtte op omkring det menneske, som er svag, som ikke lever op til tidens tempo og krav. Ofte er vores forståelse - vores tålmodighed og rummelighed - overfor den, der er anderledes og overfor den, som måske kører i et lavere gear, end vi selv gør - ikke overvældende. Og det skønt vi dybest set godt ved, hvad der er rigtigt at gøre, og hvad der hører til et godt liv. Vi ved godt, at vi er afhængige af hinanden, og at vi går under, hvis vi glemmer, at vi i stort og småt griber ind i hinandens liv. Vi vil egentlig også gerne have tid til hinanden - til børn, gode venskaber og fortrolige samtaler - men når vi er færdige med dagens projekter, er der ofte ikke overskud til andet end at falde om i sofaen.

Fællesskab og omsorg for andre er noget, der tager tid. Og netop tid er noget af det, vi synes, vi mangler. Vi skal hele tiden producere og

Antal henvendelser fordelt på aldersgrupper

være effektive, og helt ind i privatlivet er det som om, vi skal markedsføre os selv. Det er som om individualismen har lagt os i benlås og handlingslammet os.

Der er forskellige grunde til, at vi er havnet, hvor vi er. En af grundene - set fra min prædikestol og med mine øjne - er, at vi i frihedens navn har afskaffet Gud - og at vi endnu ikke har lært at leve uden.

Vi tror ikke sådan for alvor, at der er en Gud, som forventer noget af os - og som forventer, at vi passer på hinanden og på jorden. Det giver problemer. Vi mangler en øverste chef, som vi kan referere til og definere os ud fra. Som vi kan brokke os til - og brokke os over - og som vi ikke mindst er forpligtet i forhold til.

I første omgang giver det en stor frihed, at Gud er afskaffet. Vi kan gøre, som vi vil. Der er ingen i det høje, som holder øje med os... Medaljens bagside er her, at vi savner pejlemærker og forbilleder. Det er ret svært at leve uden nogen og noget, som vi kan se op til og orientere os ud fra.

Jeg har hørt nogen sige det på den måde, at vi lever på graven af de store fortællinger. Den helt store fortælling, som Bibelen er, er begravet, så vi ikke længere som på bedstemors tid, har den at være fælles om. I stedet for har vi fået et hav af små fortællinger. En masse små pixi-bøger. Enkle, letfordøjelige, uforpligtende og som regel af middelmådig kvalitet.

Der er godt nok nogle pixi-bøger, der rager op over andre, og som ser ud til at give mere mening end andre. I hvert fald i et stykke tid. Men for en del mennesker er det alligevel som om, der mangler noget. Det er som om, den lille fortælling ikke helt slår til. Slet ikke når livet gør ondt.

Med til individualismens bagside hører, at vi mangler noget at tro på og finde trøst i - og ellers være fælles om.

Vi savner en fælles historie, en fælles reference-ramme - og en fælles forpligtelse.

Den frihed, som vi lovpriser højt, gør mig ikke nødvendigvis lykkelig. Jeg bliver ikke mindre sårbar og mindre ensom af at være i centrum, og af, at jeg har min frihed. Hvad gavner det mig, at få at vide, at det handler om MIG, MIG og atter MIG - og at jeg bare skal sørge for at mele min egen kage, hvis det jeg længes efter er at, nogen vil bage den sammen med.

Nu er det her jo lidt af en prædiken, så jeg vil tillade mig at minde om manden fra Nazaret, der sagde de uforglemmelige ord: I skal elske hinanden, som jeg har elsket jer. Samtidig tænker jeg på et andet menneske - en kvinde - som var helt suveræn til at omsætte de ord i praksis. Jeg tænker på Moder Teresa.

Moder Teresa havde, som en har sagt, en statsmands hjerne og et barns hjerte. Hun havde øjne og hjerte for nøden i verden, og hun gjorde, hvad hun kunne for at lindre den.

Et sted taler hun om, hvor forskellig fattigdom kan tage sig ud. Den fattigdom, vi oplever i den vestlige verden, er en åndelige fattigdom, siger hun, og den er langt større, end den materielle fattigdom i Calcuttas slum. I Vesten, siger hun, har I millioner af mennesker, der lider forfærdeligt under ensomhed og tomhed. De føler sig uelskede og uønskede.

"De fængslede, de uønskede, de uelskede, alkoholikerne, de døende, de nødlidende, de svigtede og de ensomme, de udstødte og de

kasteløse, de spedalske - alle, som er en byrde for samfundet - som har mistet alt håb, al tro på livet - som har glemt at smile - som har glemt, hvordan det føles at få et varmt håndtryk som tegn på kærlighed og venskab - de venter på trøst".

Moder Teresa var et enestående menneske. En helgen. Hun var ikke ledet af fornuft, men af kærlighed - og af troen på, at kærlighed skal have krop - skal have hænder og fødder - for at være virkelig.

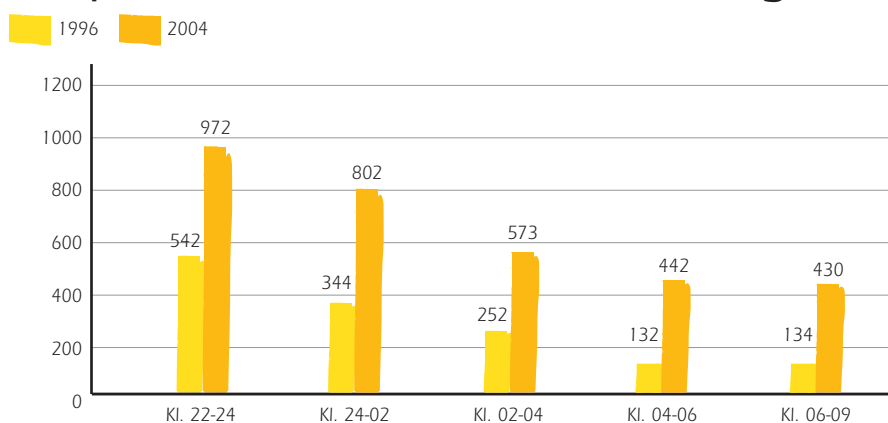
Der er et stykke vej fra Den Sociale Skadestue til Jesus og Moder Teresa, det skal indrømmes. Alligevel ser jeg - i al beskedenhed - en sammenhæng. Jeg ser en rød tråd, som handler om, at vi skal elske, som vi er blevet elsket, og at kærlighed er at tage vare på den, som er svag.

Helt konkret ser jeg et hus og nogle mennesker som - både med deres faglighed og ikke mindst med deres personlighed - er et værn mod vor tids fattigdom: ensomhed, ligegyldighed og ufølsomhed overfor andres nød.

Det hus er der brug for.

GRETHE HOLMRIIS
BESTYRELSESMEDELM

Tidspunkt for henvendelsen 1996 og 2004

De 3 skadestuer i Aalborg

Den somatiske Skadestue:

Aalborg Sygehus Syd: Døgnåben.

Behandler akutte fysiske skader.

Man kan henvende sig uden henvisning fra læge.

Den psykiatriske Skadestue:

Aalborg Psykiatriske Sygehus: Døgnåben.

Behandler psykisk syge med akut brug for hjælp.

Mulighed for anonym telefonisk rådgivning.

Man kan henvende sig uden henvisning fra læge.

Oprettet 2001.

Den sociale Skadestue:

Åben kl. 20-09.

Tilbyder samtaler, rådgivning - og viderevisitering til andre hjælpeinstanser.

Udfører ikke behandling.

Mulighed for anonym henvendelse, både telefonisk og personligt.

Oprettet 1995.

Bestyrelsen

Henning A. Hansen

- politikommissær ved Aalborg Politi.
Bestyrelsesformand. Personlig udpeget.

Grete Enevold

- chef for Børne- og Familieområdet Nord,
Socialforvaltningen.
Repræsenterer Aalborg Kommune.

Grethe Holmriis

- sygehuspræst ved Aalborg Sygehus.
Repræsenterer Aalborg Sygehus.

Sussi Maack

- leder af FRISE - landssammenslutningen af
frivillighedsformidlinger. Personlig udpeget.

Klaus Wehner

- assisterende centerleder i Specialcentret,
Ældre- og Handicapforv. i Aalborg.
Repræsenterer KFUMs sociale Arbejde.

Ole Djørup

- souschef i bofællesskabet "Hvem kan".
Repræsenterer SIND.

Claus Harbeck

- sociallæge ved Aalborg Ungdomscenter.
Repræsenterer Aalborg Kommune.

Per Thomsen

- leder af Brobygggerselskabet - de udstødte.
Repræsenterer Aalborg Kommune.

Margrethe H. Nielsen

- frivillig i Den sociale Skadestue.
Repræsenterer de frivillige.

Kurt Andersen

- frivillig i Den sociale Skadestue.
Repræsenterer de frivillige.

Personalet »

Lars A. Meyer, socialrådgiver og leder.

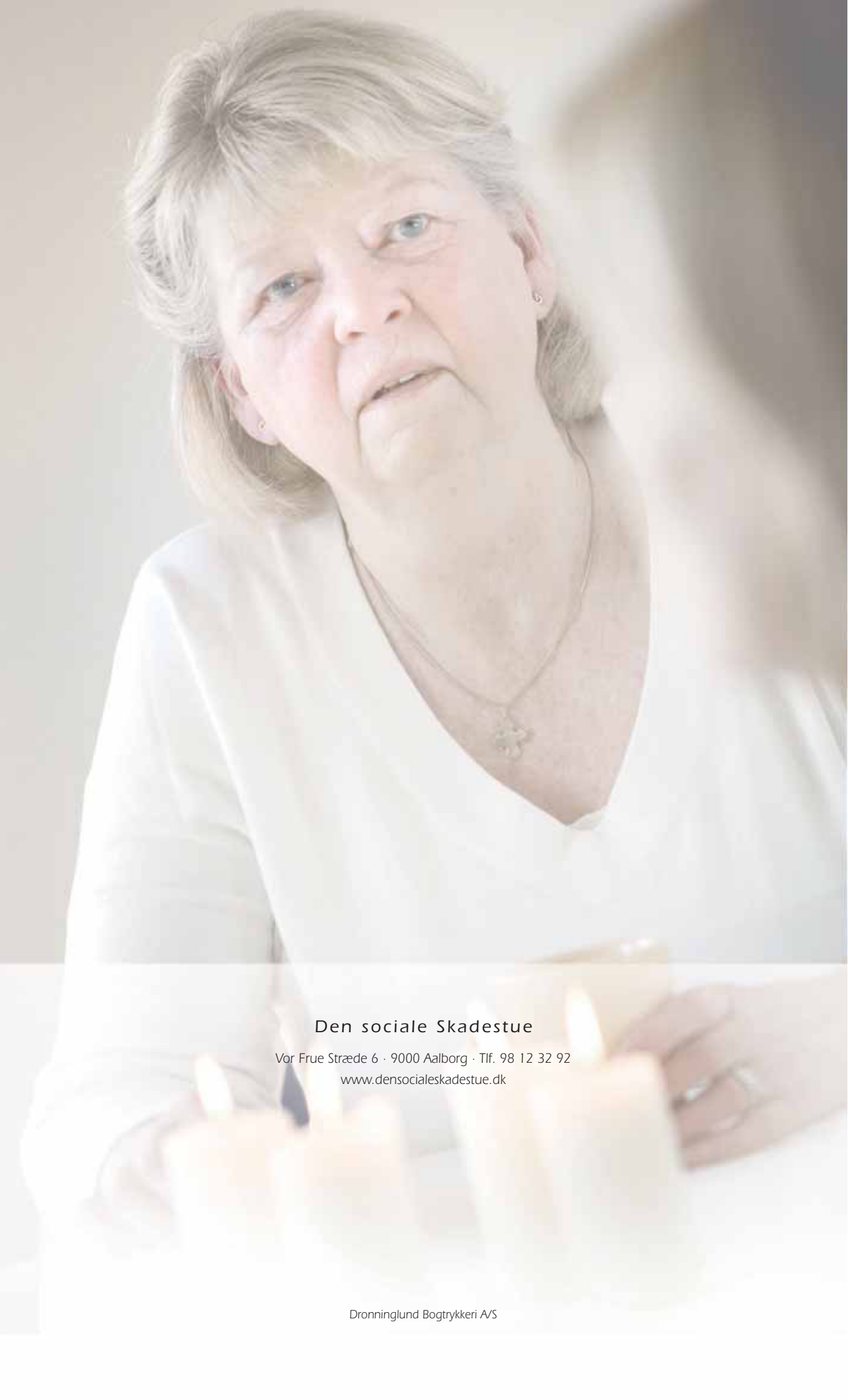
Knut A. Guldbrandsen, socialpædagog

Line Thoft, socialrådgiver

Lene Bech, socialrådgiver

Rasmus Lomborg, socialrådgiver

Den sociale Skadestue

Vor Frue Stræde 6 · 9000 Aalborg · Tlf. 98 12 32 92
www.densocialeskadestue.dk